

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hord-
va vagy vidékre postán
küldve
Egész évre 6 frt — kr
Fél évre 3 frt — kr
Negyedévre 1 frt 50 kr

Hirdetések díja:
□ centiméterenként 3
kr. Kereskedők és gyá-
rosok külön árkedvez-
ményben részesülnek.
Bélyegdíj 30 kr.

Nyitólár sora 20 kr.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztői Iroda
és
kiadóhivatal:

CIRNER ÉS LINGNER
Főter 38. szám alatt,
hova egy a lap szelle-
mi részét illető köz-
lemények, mint az
előfizetések és
hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Pártérdek és önzetlenség.

(A millenáris Panama-ügyekhez.)

Budapest, február 13.

Az önzetlenség pártja mindent párt-
tól függetlenül tesz, az ellenzék a megteste-
sült önzetlenség.

Az előbbeni kormány pártérdekből
keletkezett, pártérdekből kormányzott egy
darab ideig, pártérdekből akart szép-
művészeti muzeumot létesíteni, pártérdek-
ből bizta meg az egyetlen szakembert,
Pulszky Károlyt, a terv kivitelével, párt-
érdekből utalványozta ki neki a kép-
vásárlásra való összegeket; majd a jelen
kormány is pártérdekből lett, azután
pártérdekből szólította fel Pulszkyt
az elmaradt utolsó számadásra, párt-
érdekből engedte megőrizni Pulszkyt,
amikor az nem tudott leszámolni, párt-
érdekből indított hivatalos vizsgálatot és
vállalta el a teljes felelősséget a törté-
nekért, de pártérdekből nem akarta rö-
gön beadni a lemondását, amikor kísül-
tek a képtárgazgató visszaélései, párt-
érdekből (mert „félni kezdett a felhá-
borodott közvéleménytől”) tartóztatta le
aztán Pulszky Károlyt és indítottatott
ellene bünvádi eljárást; szóval a kor-
mány pártérdekből van, pártérdekből
tesz mindent és csupa pártérdekből nem
akarja, hogy a millenáris Magyar-

ország korrupciós vitáknak,
panamás botrányoknak szín-
helye legyen.

Az ellenzék csupa önzetlenségből él.
Önzetlenségből eszi az ellenzék sanyaru
kenyerét és falja hozzá egymásután a
szabadelvű kormányokat. Önzetlenségből
fujta fel a Pulszky ügyet országos
hecczé, önzetlenségből vádol vétkes
gondatlansággal, budgetjog megsértésé-
vel, könnyelműséggel és részrehajlással
két kormányt és egy csomó valódi, meg
ugyanannyi exminisztert, önzetlenségből
keresi hónapok óta a korrupciós affé-
reket, a magyar Panamákat, önzetlen-
ségből találta fel előbb a választási atro-
cizások vérvadait, majd mesterkedett a
főispán-leleplezésekben, csupa önzetlen-
ségből nem elégszik meg mostan a
félíg vagy nem tudom: meddig örült
képtárgazgató bünvádi persekucziójával,
hanem bőveteli a bizalmatlansági szava-
zatot, a kormánynak pellengére állítá-
sát; önzetlenségből akarja megbuktatni
a hatalmas szabadelvű kormányt, haza-
fias önzetlenségből csinált egy közönsé-
ges sikkasztási esetből európai bot-
rányot... a millennium nagyobb di-
csőségére.

*

Kárhoztattuk az ehhez hasonló pana-
más komédiát már a Miklos-ügy alkal-

mából. Perhorreszkálnunk kell az ellen-
zék viselkedését százszor inkább a
Pulszky-ügyben. Ez az ügy csakugyan
sokkal alkalmasabb az „európai botrány“
előidézésére. Apponyi gróf az euró-
pai botrányának úgy igyekezett ele-
jét venni, hogy sietett azt — elő-
idézni.

Nem tartozunk azok közé, akik a ké-
zen fekvő bűnököt leplezni segítik. Nem
szeretjük a közélet sebeit kirívó fekete,
ártatlan angol flastrommal betapasztani,
hogy ki-ki annál jobban észre vegye
őket. De nem látunk abban nagy vir-
tust, ha az ellenzék minden szebb
kötelességéről megfeledkezve, mindun-
talan abban látja feladatát, hogy az or-
szág alkotmányos vezetőit és egész kor-
mányzati rendszerét nap nap mellett a
sárga földig lealázza, vele együtt az
ország hírnevét diszkreditálni
tudatosan igyekezzék — az ezredéves
ünnep küszöbén.

Nem kifogásolunk eo ipso mindent,
ha jó is, ami az ellenzékétől jön. Nem
tartozunk viszont a kormánynak, csupán
mint olyannak, vak és föltétlen dicsérői,
imádói közé. De nem helyeseltetjük,
ha kötelességmulasztással, könnyelmű-
séggel, korrupcióval, orgazdasággal és
egyéb czifraságokkal vádolják a minisz-
tereket, holott ki-ki tudja, vagy legalább

TÁRCZA.

Egyiptomi ut.

V.

Luxor, 1896. február 2.

Immár uti tervünk fénypontját, a világhírű
thebaci műemlékek megtekintését is valósi-
tottuk. Bátran elmondhatom, hogy a valóság
nemcsak megfelelt előre alkotott képzetünk-
nek, hanem sok tekintetben felül is multa
azokat. A látottak oly nagy tömegben s oly
elementáris erővel rohanták meg lelkünket,
hogy benyomásaink összegezését ez alkalom-
mal meg sem kísértem. Decr-el Bahari, a
XVIII. dynasztia férfias es vállalkozó szellemű
királynéjának Hatsepsu-nak méltán magasz-
talt memnoniuma, benne a Punt-ba tett
merész expedíció tarka képei, a királyné
roppant költséggel ápol't díszkertje melyben
a pálmatorzsek 3000 évnél idősebb törzsei
teljes épségben kerültek napvilágra, már
előre lebilincseltek. A hatást nem kis mérték-
ben fokozta az a körülmény, hogy kalauzunk
nem kisebb ember volt, mint Naville, genfi
egyetemi tanár, korunk egyik legbuzgobb
egyiptologusa, ki most is éppen e gyönyörű
műemlék teljes kiásásával foglalkozik.

Aztán Biban el Muluk felé vertük fārad-

ságos utunkat, a XIX-XX. dynastia nagy
pharao-sirjainak megtekintésére. Leginkább
főlkeltette bāmulatunkat I. Seti labyrinth-
szerű s művészi vésetű képekben gazdag
sirja.

Visszajövet a pharaok utján vettük szem-
ügyre a teljesen kihalt s csak kányáktól
látogatót sírvárost. Soha a halálnak, enye-
szetnek borzasztóbb tanyáját nem láttam,
mint ez örök terméketlenségre kārhoztatott
völgyben.

Utba ejtettük I. Seti nagyon megrongált
memnoniumát, mely még ez állapotában is
egyik legklasszikusabb maradványa az ó-
egyiptomi templomstílusnak.

Ezzel aznap programunk ki volt me-
ritve.

Másnap délelőtt a Ramesseum, II. Ramses
memnoniuma, volt első állomásunk. A kar-
naki és luxori nagy romok után ezt és Me-
dinet-Habu-t talán legtöbbet emlegették s
emlegetik még ma is az Egyiptom-járók.
Sajnos, hogy a rombolás műve majdnem
teljesen kivetkőztette abból a nemes és min-
den részében kifogástalan arányokkal ékes
alakjából, amilyennek Diodor mesteri leírása
festi. Így is van elég nézni való rajta. Igye-
keztünk is kihasználni a rendelkezésünkre
álló időt a nagy Ramses dicsó hadi tetteit,
az ősök kultuszának számtalan jeleneteit

ábrázoló képek szemlélésével; nem győztük
eléggé csodálni Ramses rózsagránitból ké-
szült kolosszális szobrát, melyet csak a
Memnon-szobrok mulnak felül óriási mére-
tekben. Fajdalom, a vakbuzgóság ezt is da-
rabokra törte. Mikor már egy kissé belejöt-
tünk volna a képek egyes részeinek meg-
különböztetésébe, különös dolog történt.
Akkora légyrajt hajtott ránk a szél, hogy
egész arcunkat eltakarta a sok tolakodó fé-
reg. De talán még ez sem lett volna leküzdhe-
tetlen baj. Jött egy sokkal veszedelmesebb
ellenség. Soha egész utunk alatt nem ostro-
moltak a régiségekkel üzérkedő beduinok,
felláhok oly nagy tömegben, mint itt. Mi-
helyt valamely kép előtt megállottunk, azon-
nal scarabaeusok, mumia-darabok, maeska- v.
ibismumiak jelentek meg szemünk előtt
ket-három fekete szurtos kéz kíséretében.
Ha kergettük, vagy nem akartuk számba
venni, megfogták karunkat, ruhánkat, hogy
figyelmünket magukra vonják. Sem bot, sem
ostor nem használt. Ujra visszatértek. Utol-
jára szinte megörvendettünk, hogy a halat-
lan rombolás miatt nincs mit néznünk a
Ramesseumon. Noiza Seti, Ramses, Mehemed
Ali, Bismark, Telegraph, Telephon s más nagy
nevű csacsók! (a tréfás felláhok e nevek-
kel látják el számaraikat) mentsetek ki a
bajból! S bizony-bizony csak a számfuttatás

tudhatná, hogy a Wekerle-kormány sem a budgetjogot nem lépte túl, midőn a millenniumi indemnitás engedélyezett pénzéből utalványozott egy megfelelő részt a szépművészeti múzeum részére, és hogy a Bánffy-kormány a legnagyobb gyorsasággal, nyíltsággal és szigorú ajartel a Pulszky-féle szabálytalanságok bűnös (vagy paralytikus?) mulasztások és visszaélések földerítése, megakadályozása és bünygyi üldözése dolgában.

A mi tisztelt ellenzékünk az egész vonalon sarokba szorult. Hitelét elvesztette, jövője fölül kétségbe van esve. Neki az illetén szorultságában minden eszköz, még a legigazságtalanabb, a leghazafiatlanabb is éppen jó arra, hogy megfogytokozott népszerűségét vele lehetőleg visszaszerezze.

Pedig gondolja meg ez az ellenzék valahára, hogy az ily eljárással a kormánynak nem árt. A szabadelvű kormányt felülről és alulról egyaránt a bizalom támogatja és erősíti. Ez ellenzék pedig, amidőn ádáz vakmerőséggel gyakorolja „önzetlen“ miniszterüldözését, „korrupció“-irtását, első sorban árt a sokat emlegetett ezeréves hazának, másrészt meg árt önmagának — ha ugyan van rajta még sok ártani való.

Az új választásoknál majd számonkéri a nemzet közvéleménye többi közt a Panama-ügyeket is. Számonkéri azoktól, akik mondva csinálták és akik lakmároztak az európai botrányok csemegéjéből.

Gyula-fehérvár sz. kir. város-tanácsa a megüült tanácsjegyzői állásra Balázs Gergely megyei irnokot választotta meg.

A belügyi, igazságügyi és pénzügyi m. kir. miniszterek rendelete az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt

mentett meg ezektől a lerázhatatlan lényektől.

Sech abd-el Kurna-ig, a XVIII–XX. dynastia nagy udvari emberének, kiváló főpapjainak sirsoráig meg sem álltunk. Ezekben különösen az egyiptomiak magánéletére vonatkozó szép és élethű képek keltenek figyelmet.

Desr-el Medine, a Ptolomaeusok korabeli szép kis templom, az egyiptomi mythologia legjellemzőbb képeivel, főleg a halotti ítélettel, a Hathor-kultuszra vonatkozó jelenségekkel elégti ki a vizsga szemeket.

Hátra volt még Medmet-Haku és a Memnon-szobrok. De ezeknek még a legrövidebb vázlatába sem bocsátkozom. Oly gazdag és szép tárgy mindkettő, hogy bűn volna vázlatokra vesztegetni.

Természetesen a luxori és karnaki templomot sem felejtettük ki a megnézni valók sorából. Aránylag ezekre fordítottunk, legalább egynehányan, legtöbb időt. Két izben is megnéztük. Mindezekről máskor, más keretben szölok.

Fogarasi Albert.

Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kóvárvidék területén a megszüntetett urbéri dézsmák kárpótlásánál visszatartott összegeknek kiszolgáltatása tekintetében követendő eljárásra vonatkozólag 1895. évi szeptember hó 11-én 76.928/1895. szám alatt kiadott utasítás értelmezése tárgyában.

Kétely merült fel az iránt, vajjon az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kóvárvidék területén a megszüntetett urbéri dézsmák kárpótlásánál visszatartott összegeknek kiszolgáltatása tekintetében követendő eljárásra vonatkozólag a 1895. évi III. t.-czikk 7. §-ában foglalt felhatalmazás alapján 1895. évi szeptember hó 11. napján kiadott utasítás 2. §-ának az az intézkedése: „ha valamely földesur dézsmakárpótlásban a kárpótlási igény be nem jelentése miatt annak idején nem részesült, igényét az 1895. III. t.-czikkkel elrendelt kártalanítás alkalmával sem érvényesítheti“, kiterjed-e a fiskális árendális dézsmák czime alatt a földesurak és a királyi kincstár által élvezett és az 1848. évi július 1-én megszünt jövedelmek állami kártalanítására vonatkozó az 1895. III. t.-czikk 2. §-án alapuló igényre is, oly értelemben, hogy a földesur, aki az 1858. évi szeptember 15-én kiadott pápens alapján dézsmakárpótlási igényt be nem jelentett, a fiskális árendális dézsmák czime alatt élvezett jövedelem kártalanítására igényt nem tarthat.

Ennek a kételynek eloszlátása végett a következőket jelentjük ki:

Attól a körülménytől, vajjon a volt földesur a dézsmakárpótlás iránti igényt annak idején bejelentette-e, csakis az az igény van függővé téve, mely a volt földesurakat az 1895. III. t.-czikk 3. és 4. §-a alapján az urbéri tized (kilenczed) kártalanítása fejében megállapított kárpótlási összegek kiegészítése czimén megilleti; — ellenben a fiskális-árendális dézsmák czime alatt élvezett jövedelem állami kártalanítása iránti igényre nézve az idézett utasítás 2. §-ának fennebb jelzett intézkedése akkép értelmezendő, hogy fiskális-árendális dézsmák czime alatt élvezett jövedelemnek az 1895. III. t.-cz. 2. §-a értelmében eszközözlendő kártalanításhoz igényt nem érvényesíthet az a földesur, aki volt uréreseinek urbéri állományai után urbéri kárpótlásban annak idején nem részesült.

Erre való tekintettel az idézett utasítás 5. §-a csak arra az esetre rendeli, hogy a fiskális-árendális dézsmáért járó kárpótlás az eddig hozott dézsmakárpótlási határozványokhoz szerkesztendő póthatározványokba foglalassék, ha a volt földesurnak a fiskális-árendális dézsmák kártalanításához való igényen kívül az 1895. III. t.-czikk 3. és 4. §-a alapján a urbéri tized (kilenczed) fejében kapott kárpótlási összeg kiegészítéséhez is van igénye, — míg ha csupán fiskális-árendális községből van járandósága, külön póthatározvány szerkesztendő, melynek előzményét és kiindulási pontját a dolog természetéhez képest azok a határozványok fogják képezni, melyek a volt urbéresnek urbéri állományai után kiadott urbéri kárpótlási tőkének megállapítására vonatkoznak.

Budapesten, 1896. évi február hó 2-án.
Perczel, s. k. Erdély, s. k. Lukács, s. k.

Az „Unirea“ és a „Közérdek“.

(—) Balázsfalvi laptársunk február 8-iki számában lapunknak a megyelbizottsági ta-

gok pótválasztásáról szóló cikkével foglal-kozik.

Saját felfogása szerint bírálhatja cikkünket és állításainkat megezőfolni igyekszik.

Tekintve, hogy akkori cikkünk összes állításait tényekkel igazoltuk, nem is reflektálnánk e kritizáló cikkre, de mivel kollégánk hozzánk némely kérdésekre nézve direkt felhívást intéz, kötelességünknek tartjuk a feltett kérdésekre a választ megadni.

Cikkünket kritizáló sorainak elején konstatálja, hogy mennyire meglepett minket és fajt nekünk a zalathnai veszteség, és vigasztal, hogy Zalathnán ugy is nagy többségben vannak az ő hivesül szegődött választók, miért is kár nekünk Zalathna miatt annyira busolni. Egyben indígnálódik a fellett, hogy mi épp Zalathna képviselőit jeleztük, mint olyanokat, kik a meddő nemzetiségi vitákat a megyeház gyűléstermébe importálni fogják. Tagadja, hogy képviselői bármikor is a megye belbékéjét zavarták volna, mert azok mindig csak a jogos nemzetiségi követeléseiket hangoztatták és ehhez joguk is volt.

E téren sem bocsátkozunk vitába az „Unirea“-val, mert hogy melyek az ő jogos követelése, arról más az ő felfogása és más a miénk. Ha részletezte volna e jogos követelményeket, talán hozzá szöltünk volna e kérdéshez is, de így nem tehetjük, mert pl. egy alkalommal, megyei közgyűlésen, egyik képviselőjük még a magyar nyelvnek, mint az állam hivatalos nyelvének használatát is kifogásolta és ezt az „Unirea“ nem porhorreszkálta, így tehát azt kell hinnünk, hogy e kérdést is jogos követelménynek tartja és így, ilyen kérdések feletti vitába mi, komolyságunk veszélyeztetése nélkül, nem is bocsátkozhatunk és még kérdésül sem merjük felvetni, hogy ily kérdések firtatása meddő-e, vagy sem.

Eltelkintünk tehát ezektől és válaszolni akarunk a direkt hozzánk intézett kérdésekre. Felhív az „Unirea“, bizonyítsuk be, hogy a kortes szerepet vivők a választók testi és lelki jóllétéről pálinkával és „Lukaci“-izü nótákkal gondoskodtak.

Erre válaszunk a következő:

Mi, épp hogy a politikai téren kifejtett működésünkben is politikai fegyvereink tisztaságát megőrizzük és minden salaktól menten küzdhesünk, konkrét eseteket nem hoztunk fel, hogy ne vigyük be lapunk hasábjaira a választási küzdelmekben sok esetben használt, nem épp tiszta fegyvereket; de provokáltatva, kérjük az „Unirea“-t, küldjön ki saját kebeléből két semleges egyént, az járja be Abrudbánya, Bucsum-Szát és Bucsum-Poen, Zalathna, az igeni járáshoz tartozó Krakó község szállóit, vendéglőit; kuttasson utána, a választást megelőző napokon, a választás napján mik történtek e helyeken, a választások helyén — és a bizonyítékokat kézhez kapandja. Kérdezze meg az abrudbányai, zalathnai fuvarosokat, hogy a kocsibérek, az uton elfogyasztott szeszes italokat ki fizette ki, mert azt csak megengedi nekünk, hogy azon bucsumi, vagy szobodói munkás, kinek egész heti keresménye 5 frt és melyből magát és családját tartja fenn, ezen 8–10 frtra rugó utazási kiadásokat sajátjából nem fedezhette. Tudakolja meg ezeket és majd meg fogja kapni a válaszokat, melyekből épülhet. Azt kérni továbbá, hogy akkor, midőn mi azzal vádoljuk a nemzetiségieket, hogy a választások alkalmával a méltányosságnak még legkisebb fokát sem alkalmazták, mert Balázsfalván még

az egy magyar jelöltek sem vitték be: miért várunk méltányosságot tőlük, midőn mi pl. Enyeden egyetlen egy oláh sem választottunk be?

Erre megadja a választ a választók névjegyzéke; ebben és a nemzetiségiek számarányában van a felelet. Enyeden a 380 választó között alig van 5 oláh, míg Balázsfalván a választók mintegy harmada magyar és nagyobb részt intelligens, de az „Unirea”-ként „idegen”.

De ha vitatkozni akarnánk, mi is megkerdezhetnők az „Unirea”-t, mondja meg, hogy ha ők oly szívesen méltányosak bizonyos alkalmakkor, miként lehet az, hogy az abrudbányai kerületben, hol az összes 162 szavazat közül oláh csak 20 van és a többi szájaize szerint mind „idegen”, ők mégis egytől-egyig mind oláh jelölteket akartak megválasztatni és azokat vitték? Tehát ezt is elfogulatlan, szerinte méltányos eljárásnak tartja?

Ezekben — azt hisszük — eleget tettünk az „Unirea” felhívásának és megadtuk reá a választ.

A zalathnai „választást” pedig bizzuk a jövőre, ez fogja beigazolni, hogy az „Unirea”-nak volt-e igaza, vagy nekünk, midőn azt állítottuk, hogy e képviselőkkel szaporodott azok száma, kik a megyeházában a meddő nemzetiségi vitákat napirendre fogják hozni.

Közigazgatásunk és az egészségügy.

(—) A közigazgatás felett megindult általános képviselőházi vitában, mint a közigazgatás egyik legelhanyagoltabb ágát, az egészségügy állapotát hozták fel. Elpanaszolták sokan, — különösen az ellenzéki részről — hogy hazánk népe nem egészséges, az élet rövid, a gyermekhalandóság szerfelett nagy, a járványok országsszerte folyton pusztítanak, a hadi szolgálatra alkalmatlanok száma pedig évről-évre szaporodik.

Igy általánosságban odavetve ez állításokat, azok elfogadhatóknak látszanak, mert tényleg nálunk a gyermekhalandóság nagy, járványok is pusztítanak, némely vidékeken pedig a katona-kötelezettek is nagyon cse-nevésznek; de ez nemcsak nálunk van így, megvan ez Nyugat-Európa minden országában és nem az egészségügy szervezetének rosszágában kell az okokat keresnünk, hanem a nagy gyermekhalandóságot az orvosi tudomány fejletlenségében, a járványok behuzrolását a lendületet nyert internacionális érintkezésben; a fiatalság gyengesége is igaz, de ez csak időleges és előfordul a minta egészségügyi szervezettel bíró Angliában épp úgy, mint nálunk.

Az egészségügy képviselőházi tárgyalásánál az ellenzéknek tehát nem ezen általános, területi határt nem ismerő bajokkal kellett volna előállania, melyeket a világ leg-tökéletesebb szervezete sem fog végképp megszüntetni soha, hanem figyelemmel kellett volna kísérnie, hogy az alaptörvények gyanánt tekinthető 1876-ik évi egészségügyi törvény megalkotása óta mennyit haladt, fejlődött nálunk az egészségügy, és ekkor tapasztalhatták volna, hogy noha e törvény alig 20 éve áll fenn, mégis mennyire átalakította egész egészségügyünket, mert 20 év előtt még nálunk egészségügyről alig lehetett beszélni és most e törvény alapján épített szervezetet bátran oda állíthatjuk más, haladottabb nyugoti ország szervezete mellé.

És tette ezt, e törvény alapján, az ellen-

zék által annyira ócsárolt kormány és az annyira kicsinyelt vármegye.

Csak a legnagyobb ellenzéki elfogultság teheti, hogy Hieronimynek e téren szerzett érdemeit meg sem említi, a kormánynak körültekintő működéséről tudomást nem vesz, a megyei főorvosi intézményt pedig mint a czélunk meg nem felelőt jelzi.

Ez állításokkal szemben csakis a statisztikára hivatkozva állíthatjuk, hogy évről-évre csökken a halandóság, az egészségügyi intézmények szaporodnak, minden megye bir már kórházzal, a járványok terjedését akadályozó modern eszközökkel, minden községben van hullaház, jégverem, halottkém és az egészségügyi szolgálatot teljesítő ambulans közeg, és épp e szervezet fokozatos kiépítésének köszönhetjük, hogy a legutóbbi időben fellépett járványokkal megküzdeni tudtunk . . .

És az ellenzékkel szemben mi épp a törvény legéletrevalóbb intézkedésének a főorvosi intézményt tartjuk, mert kell lennie valakinek, ki az egész szervezetet vezesse, a lakosság egészségügyi állapotát áttekinthesse, a szervezetben mutatkozó hibákat kijavíthassa, a bajokat orvosolhassa és egy 200—300 ezer lakosságu területen az egészség fenntartására czélzó egyöntetű intézkedéseket megtehesse. Nem tehát, mint az ellenzék állítja, pusztán statisztikai adatokat feldolgozó közeg a főorvos, hanem épp egy feltétlenül szükséges szerv, melynek hiányában a területi egészségügy, járások, községek, városok szerint külön-külön alakulva, egymástól eltérő lenne, aminek viszont csakis a lakosság vallaná kárát.

Természetesen, evvel mi sem akarjuk azt állítani, hogy egészségügyünk perfekt, nem hagy hátra semmi kívánni valót, mert mi is állítjuk, hogy például még nagy hiány van orvosokban, az egészségügyi szolgálat néhol nehézkes, a járványok elleni óvintézkedések nem mindenütt felelnek meg a törvény kívánalmainak; de ezért az eddig elért eredményeket sem kicsinyeljük és igyekszünk ezek alapján rámutatni a kívánalmakra és ezek szanalására felhívni a figyelmet.

Minden törvénynek életrevalóságát azon eredmények mutatják, melyeket elért. Mi a még csak 20 év óta fennálló egészségügyi törvényről már ma is állíthatjuk, hogy az életrevaló, helyes, csak hogy még minden intézkedése teljesen érvényre nem jutott, kötelességünk tehát épp ezen, még érvényre nem jutott intézkedéseire reá mutatni és első sorban azok felkarolását követelni.

Igy nem látjuk működni a községi egészségügyi tanácsot; nem ad életjelt magáról, pedig nagyon fontos szerv; tudjuk ugyan, hogy néhány lelkiismeretes jegyző, előljáró pótolja ennek teendőit, de ennek magának kell működnie, kötelességeit teljesítenie, hogy az intézmény átmenjen a nép életébe, azzal összeforjjon és idővel annak teendőit könnyítse, maga a tanács pedig ezáltal az amugy is tulterhelt jegyzőt, vagy előljárót egy tulajdonképp őt nem illető tehertől mentse fel.

Hiányos a halottkémlés, dajkaság érvényesítése.

A babaképző tanfolyamok kevesek és drágák. Miért ne lehetne ezt a járás-orvosokra bízni? Egy nem időleges, hanem állandó szemlélő tanfolyam útján a járás-orvosok számos jó babát képezhetnének ki.

Az egészség fenntartása, megóvása, a bal-esetek elhárítása, az első segély nyújtása czéljából az iskolákban előadások nem tar-

tatnak, a káros behatású élelmi szerek élvezésétől, káros szórakozásoktól való tartózkodásuktól népünk nem óvatik; ezek mind oly intézkedései a törvénynek, melyekre eddig elég figyelem nem fordított.

Mint fontosabb rendelkezés, nem vált be a körorvosi intézmény, és mi is azt tartjuk, hogy ez jelen alakjában fenn sem tartható, ezen okvetlen változtatni kell. Kiegészítendőnek tartjuk a járás-orvosi intézményt is, nagyobb hatáskört ohajtunk annak és különösen a terhes hivatásnak megfelelő fizetést.

Tertünk nem engedi, hogy épp e két fontos szervvel, a járási és körorvosi intézménnyel, bővebben foglalkozzunk, de itt különben csak is azt ohajtottuk felemlíteni, hogy van még ugyan sok kívánni való, de azért az eddig elért eredményeket sem szabad kicsinyelni.

Örömmel konstatálhatjuk, hogy vármegyénk e téren is elől jár; itt meg van téve minden intézkedés, hogy a törvény szellemének megfelelőhessünk; de ennek így kellene lennie mindenütt, mert az élénk közlekedés, területi fluktuatio folytán az egészségügy is csak úgy halad, ha mindenütt, minden megyében, városban és községben az egészségügyi törvény lelkiismeretesen betartatik.

Egyházmegyei közgyűlés.

A nagyenyedi ev. ref. egyházmegye f. hó 10-én nt. Sándor János esperes elnöklete alatt, a városház tanács-termeben rendkívüli közgyűlést tartott, melyen résztvettek: mélt. Zeyk Dániel főgondnok, usgos. Csató János algondnok, az egyházmegye világi képviselői és lelkeszei szép számmal.

Az esperes szívet megható imája után a közgyűlést megnyitván, az egyházmegye gyámintézetének jövőjét czélzó intézkedéseknek kell vala megtörténniök, mivel ezen fontos kérdés eldöntés tette szükségessé a rendkívüli közgyűlés összehívását, ugyde mielőtt a gyűlés tulajdonképpeni tárgyát képező kérdés tanácskozás alá vétetett volna, nt. Sándor János esperes aa egészen váratlanul benyújtotta állásáról való lemondását. A meglepetés annál nagyobb volt, mert nt. esperes aa ezen elhatározásáról az ülés előtt csak bizalmasai birtak tudomással s a közgyűlés feszült kíváncsisággal várta nt. esperes aa elhatározásának indokolását. Esperes aa a gyűlés előtt elhatározásának indokait a következőkben adta elő:

A felvinczi egyházközség lakhatatlan kántori szállását újra ohajtván építeni, az építés terv-rajzát és költségvetését jóváhagyás végett a m. Igazgató Tanácshoz r. uton beterjesztette, azon kérdés mellett, hogy az építkezési szükséglet fedezésére az igazgató Tanács utalja ki az egyházközség tulajdonát képező, annak idején központi kezelés alá felküldött 2850 frtos, kisebbik regáléváltásági kötvényt, miután a regáléváltásági kötvények ily czélra felhasználását törvényes intézkedés nem akadályozza, sőt az egyházközségre nézve előnyösebb ezen 4¹/₂%-kal jövedelmező értékpapírnak fedezetül való felhasználása, mint ha magasabb %-ra kölcsönt venne föl. A ig.-tanács a terv-rajzot és költségvetést jóváhagyta, de a kért regáléváltásági kötvényt fedezetül nem engedélyezte, mivel az már devinkuláltván, az egyházközségeti köz-alapba beolvadt s attól el nem különíthető. Az egyházközség, hivatkozással arra, hogy a regáléváltásági kötvények annak idején nem lőnek a kerületi köz-alap keretébe felvéve, ismételten kérte a megjelölt fedezet kiutalását egy kettős felterjesz-

tésben. Az egyházközség a maga igazát érvényre juttatandó, felkérte az esperest, hogy az iratokat újból terjessze föl. Az esperes, az iratoknak illetékes helyre terjesztése mellett, egy bizalmas jellegű előterjesztést tén a főtisztelendő püspök urhoz is, melyben minden inszinnuáció nélkül fönlitette, hogy a kérdés nem kellő alapossággal volt tárgyalva az ig-tanács előtt, mert nem iskola-építésről van szó, mint ahogy az ig-tanácsi leirat szól, hanem kántori lakról és az egyházközség kérésének indokolt és jogos voltát hangsúlyozván, rámutatott azon kellemetlen következményekre, melyeket az egyházközség kebelében a kérés megtagadása idézne fel, s ezek alapján bizalmasan kérte a főpásztor pártfogását. Az igazgató-tanács azonban az esperes legjobb szándékát félre értve: őt „komolyan rendre utasította”, figyelmeztetvén, hogy az igazgató-tanács intézkedéseivel szemben tiszteletlenség azoknak megbírlása, tehát még bizalmas alakban is tilos a vélemény-nyilvánítás.

Ezeknek előadása után esperes aa az elnöki székét elhagyván, azt ut. Jancsó Lajos főjegyző aa foglalta el, a jegyzői teendők vitelére t. Ferencz Sámuel aa kérését fel.

A szövegen levő általános kedvetlenséget felidézett kérdés tárgyalásában részt vettek: mélt. Zeyk Dániel fő-, nagys. Csató János algonok, br. Kemény Endre, Barabás József, Kovács Gyula, Mészáros István stb. aai, kiknek egyértelmű felszólalása után a közgyűlés egyhangú határozattal mondta ki, hogy „Esperes aa iránt, eddigi magatartásáért, a legteljesebb bizalommal viseltetik, a felmerült kérdésben elfoglalt álláspontját helyesli, s felkéri, hogy lemondását visszavonva, foglalja el ismét az esperesi székét.” Ámde mely sajnálattal kellett a közgyűlésnek tudomásul vennie, hogy érdemekben gazdag esperese lemondását visszavonni hajlandó nem volt.

A legnyomottabb hangulatban vette kezdetét a további tárgyalás, melynek rendben megállapított az egyházmegye gyámintezetenek jövő sorsát meghatározó szabályzat, melyben kimondatott, hogy a gyámintezetenek 20000 frtra felemelendő tőkéje után esedékes jövedelem, mikor már igényjogosult özvegyek és árvák nem lesznek, 1/4 részben az egyházmegye kormányzati költségeinek fedezésére, 3/4 részben pedig az egyházmegye szegénysorsu, vagy elemi csapások által sújtott papjainak és papi özvegyek és árvák segélyezésére fog fordíthatni.

Együttal kimondta a közgyűlés, hogy feliratot intéz a mélt. Igazgató Tanácshoz oly czélból, hogy a körlelkészek is csak az or-z. özvegy-árvai gyámintezetbe legyenek kötelesek belépni, feloldoztatván azon kötelezettségek alól, melyek az 1895. év január 1-én életbe lépett körlelkési nyugdíj-intezet által, meghallgatásuk nélkül, lettek vállalkra helyezve.

Több, kevesebb közérdekű ügy elintézésére után a gyűlés d. u. 5 órakor ért véget.

Referens.

Levelezés.

Zalathna, 1896 febr. 12.

Tekintetes szerkesztő ur!

Nagy érdeklődés közepette vártam, vártam becses lapjában egy zalathnai bái tudósítást, de úgy látszik, hogy az arra hivatottaknak a nagy hideg befagyasztotta tintájukat, s így én veszek bátorságot avatatlan tollam-

mal megírni — ha későn is — a „Polgári Olvasókör” 10 éves fennállásának öröme rendezett táncestély ismertetését. Szeretnék alkalmazkodni a tek. szerkesztőség tiz parancsolatához, de e pillanatban lehetetlen azt tennem s épp ezért elnézést kérek.

Ritkaság számba ment erdőkösoruzta bérczes községünkben az a rikitó, gondnelküli jó kedv. ami szerény jubiláló estélyünkön uralkodott. Február 6-án delután 4 órakor összejevetel volt a kör kényelmes helyiségében, hol röviden az előző közgyűlés mozzanatai tárgyalattak. Szeretett elnökünk nagys. Csiky János foesperes plebános szivrelható elnöki megnyitót mondott, elterve a kör tagjait, Zalathna jóvaló polgárságát. A nemes nedű sem hiányzott. Elnökünk áldozatkészsége folytán csakhamar az asztal görnyedt a kedvderítő sulyossága alatt. Voltak szebbnél szebb pohárköszöntők, elterve a kör tisztviselőit. Szeretett jegyzőnk Kovács Ignác, ki tiz év óta buzgólkodik jegyzői minőségben szerény kis körünkben, ünnepelte e nevezetes napot kincses Kolozsvárt életére kiható nevezetes módon, t. i. ekkor vezette oltárhoz bájos, szép kis feleségét. Vegre 7 órakor az ujonan szervezett zenekar lelkesítő kísérete mellett átvonultunk a Kolozsváry feldiszített nagytermébe, hol egy félóra mulva már vidám élénkesség jelezte a jó hangulatot. Valódi fesztelen, de azért méltóságjeljes, igazi polgári mulatság volt. A negyeseket 50—60 pár táncolta. Jövedelme a körnek 40 frt volt. Nem hagyhatom említetlenül Aaron Ferenczet, a mi derek „Firi” bácsinkat. Öreg, azaz pardon: javakorbeli férfi létére a rendezőség elere állott s igazán minden tekintetben jó példával járult elé. Kivilágos virradtig tartott a virágos jókedv. Igazán, e derek polgártársunk megerdemli a becsület és szeretetet, mert mindig megmutatta, hogy a derek iparosnak nemesak a műhelyében, hanem a bái parketten is helyt kell állania. Én tiszta szivemből éljent kiáltok!

Jelen volt polgártárs.

Uj személydijszabás életbeléptetése a m. kir. államvasutakon.

Folyó évi márczius hó 1-én a m. kir. államvasutakon uj személydijszabás lép életbe a következő menetdíjakkal:

Forgalom	Vonalszakasz	Menetdíjak személyenkint					
		Szem., omn., és vegy.			gyors		
		I.	II.	III.	I.	II.	III.
a) Szomszédos forgalom	1	0.30	0.15	0.10			
	2	0.40	0.22	0.15			
	3	0.50	0.30	0.20			
b) Távolági forgalom	I.	0.60	0.40	0.25	0.75	0.50	0.30
	II.	1.20	0.80	0.50	1.50	1.00	0.60
	III.	1.80	1.20	0.75	2.25	1.50	0.90
	IV.	2.40	1.60	1.00	3.00	2.00	1.20
	V.	3.00	2.00	1.25	3.75	2.50	1.50
	VI.	3.60	2.40	1.50	4.50	3.00	1.80
	VII.	4.20	2.80	1.75	5.25	3.50	2.10
	VIII.	4.80	3.20	2.00	6.00	4.00	2.40
	IX.	5.40	3.60	2.25	6.75	4.50	2.70
	X.	6.00	4.00	2.50	7.50	5.00	3.00
	XI.	6.60	4.40	2.75	8.25	5.50	3.30
	XII.	7.20	4.80	3.00	9.00	6.00	3.60
XIII.	8.10	5.40	3.50	10.50	7.00	4.30	
XIV.	9.00	6.00	4.00	12.00	8.00	5.00	

Amint tehát látszik, a szomszédos forgalomban azon változás áll be, hogy annak két vonalszakasza egy karmadikkal

szaporítottatik, amelynek menetdíjai — az I. és 2. vonalszakaszra jelenleg fennálló menetdíjak fennartása mellett — az I. osztályban 50 krral, a II. osztályban 30 krral és a III. osztályban 20 krral állapítottatik meg.

Összefüggésben ezen intézkedéssel, egyuttal a szomszédos forgalom állomásainak zóna-beosztásai is szabályozásnak vettek alá oly módon, hogy valamennyi állomás szerinti viszonylat bezárólag 10 kilométerig, a szomszédos forgalomban 1-ső, 11-től bezárólag 15 kilométerig annak 2-ik és 16-tól bezárólag 20 kilométerig annak 3-ik vonalszakaszába soroztatik be, míg mindazon viszonylatok, amelyek távolsága a 20 kilométert meghaladja, a távolsági forgalom I. vonalszakaszába esnek.

Ezen czélból a személydijszabás kiegészítő részét képező s az állomások zóna-beosztását tartalmazó függelékekhez a fentemlített naptól kezdve II ik pótlék lép életbe, melyben a szomszédos forgalmi állomások a fentiek értelmében beosztatnak.

A fenti intézkedések következtében a szomszédos forgalomban részben fölemelések, részben arumeresklesek állanak be a bezárólag 20 kilométerig terjedő oly viszonylatokra nézve, amelyek jelenleg a távolsági forgalom I. vonalszakaszába soroztvák, az új zóna-beosztás szerint azonban a szomszédos forgalomba 3-ik vonalszakaszába fognak beosztatni.

A távolsági forgalmat illetőleg általában véve csak az I. osztály menetdíjai emeltetnek fel és pedig a személyvonatoknál körülbelől 20%-al és a gyorsvonatoknál 25%-al, míg a II. osztályban csak a XIII. és XIV. vonalszakasz menetdíjai emeltetnek csekély összeggel, nevezetesen 10 krtól 1 forintig.

A fentebb felsorolt változtatások a magy. kir. államvasutak állomásai és a kassa-oderbergi vasut magyar állomásai közt való forgalomban is a fentemlített napon lépnek életbe, mintán az utóbb nevezett vasut magyar vonalain szintén ugyanezen változások állanak be.

Hasonlóképpen ujonnan fognak f. évi márczius 1-én kiadatni a magyar kir. államvasutak állomásainak az ezen vasut üzemeiben álló helyi érdekű vasutak állomásaival és a többi magyar vasutakkal, valamint a cs. kir. osztrák államvasutak, a szab. osztr.-magyar államvasutársaság, a Nándor császár északi vasut, déli vasut, a cs. kir. katonai vasut, a bosznia vasutak, a román államvasutak, a szerb, bolgár és keleti vasutak állomásaival való forgalomban fennálló közvetlen személydijszabások is.

Vegyes hírek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Sándor Károly nagyenyedi polgár, városi képviselő, folyó hó 15-én reggel 5 órakor fejbe lötte magát, azonban nem halt meg. Öngyilkossági szándékát állítólag anyagi gondok okozták.

— **Hamis huszfilléreseket.** Ismeretlen hamisítók a hamis forintok mellett hamis huszfilléreseket hoznak forgalomba. Ezek a hamisítványok brittauai fémből öntés útján készülnek, osztrák verésűek, 1893 évszám-mal. Ismertető jelük: hogy czimük szürke, rajzuk elmosódott és a delej iránt közömbösök. A hamis huszfilléreseket valami erdélyi pénzhamisító banda készíti, mert N. Szeben és Kolozsvár környékén vannak leginkább forgalomban.

— **Mulatság.** A marosújvári szegénysorsu iskolás gyermekeket segélyező egyesület 1896. évi február hó 22-én a „Stefánia“-bánya intézkedő-termében zártkörű táncvizsgalmat rendez, melyre kívül címzetet és családját tisztelettel meghívja a rendezőség: Fritz Pálné, elnök. Sándor Jenőné, alelnök. Szabó Albertné, alelnök. Ábrahám Győző, Barabás Lajos, Derzsi Jenő, Demiansichtz Jánosné, Domokos Józsefné, Dömök Luiza, Incze József, Jancsó Lajosné, Jonász Izidorné, Jovian Antal, Krémer Ede, Márton Károlyné, Orosz Virgelné, Simonyi Dezső, Steiger Zsigmondné, özv. dr. Szabó Lajosné, Virág János. A hölgyek kéreinek egyszerű ruhában megjelenni. Személyjegy: 50 kr. családjegy: 3 személyre 1 frt, azon felül személyenként 30 krral több. Belépti jegyek este a pénztárnál válthatók. Felülfizetéseket a segélyezendő nevében köszönettel fogad a rendezőség. Kezdeté este 1/28 órakor. Vendéglős-, ezukrász és zenéről gondoskodva lesz.

— **Röntgen találmánya** diadalutát Olaszországban. Az olasz lapok egyre foglalkoznak vele, a paduai és pisai egyetemeken pedig sikerült kísérleteket végeztek az X sugarakkal. Vincentini paduai tanár több megnyomorított kézről készített vázlatkepeket, melyekben a nyomorétság oka tisztán kivethető. Meglepően sikerültek azok a fővételek, melyeket ugyancsak Vincentini halakról készített és melyeken a legfinomabb szálkák is szemléltethetők. A paduai professzor pár csöpp higanyt adott be egy egernek, melynek helyzet a Röntgen-képen tisztán kivethető volt. Pisában Angelo tanár kísérletekkel összekötött felolvasást tartott az X sugarakról.

— **A nap igazi távolsága a földtől.** A naptávolt La Werrier csillagász 148 és fél millió kilométernyire számította ki. — Most Newcomb csillagász tökéletesebb műszerek segítségével kerek 150 millió kilométerben állapította meg a naptávolt, ami 12511-szer oly nagy távolság, mint a föld fel átmerője.

— **Harc a Miatyánk miatt.** Cincinnati, Ohio állam fővárosában, heves harcot kezdeményezett egy város-anya a képviselő-testületi gyűlésen. Okot erre — mint tudósítónk írja — az adott, hogy Hutkins kisasszony, egy községi iskolában alkalmazott tanítónő, aki a ref. egyháznak buzgó hive, előadásait és tanítását az uri ima elmondásával kezdte. Reynold városi képviselő erre a tanítónő elmozdítását kérte, mert az állami és községi iskolák köréből a vallás-tanítás Amerikában teljesen ki van zárva. Felszólalása elkeseredett vitát idézett elő, melynek eredménye végre is az lett, hogy a tanítónő hivatalosan felszólított, hogy a tanítás megkezdése alkalmával az uri imát hagyja el.

— **A Bethlen-főiskola ifjúsága** által február 8-án rendezett táncestélyen felülfizetni sziveskedtek: br. Radák Ádámné szül. gr. Lázár Olga 6 méltósága 100 frt, dr. Boer Jenő 40 frt, gr. Bethlen Sándor 25 frt, Szász József 25 frt, Szilágyi Farkas 20 frt, mélt. Zeyk Dániel 9 frt, Jancsó Sándor 5 frt, Szécsi Ferencz 4 frt, Garda József 2 frt, Nagy Lajos rect. profess. 2 frt, Gáspár János 4 frt, Szilágyi Gyula 2 frt, Török Pertain 3 frt, Folyovich S. 2 frt 50 kr, ugy. Csató János 2 frt, dr. Jenei Elek 2 frt, dr. Winkler János 2 frt, Butyka áll. főnök (Tövis) 2 frt, Reinbold Olivér 2 frt, ifj. Werner János 2 frt Pogány János 2 frt,

Nagy Andorné 2 frt, id. Gráf János 2 frt, B. Józsa Gyula (Udvarhely) 2 frt, Székelyhídy János 2 frt, Deli Ödön 1:50 frt, Klein Árpád 2 frt, Tüzes Salamon (Fugad) 1 frt, dr. Gerasim Emil 1 frt, dr. Garda Kálmán 1 frt, Lengyel Gyrgy 1 frt, Tokos Sándor 1 frt, dr. Reich Béla 1 frt, dr. Magyarai Károly 1 frt, dr. Farnos Árpád 50 kr, Kiss Samuelné (Kocsárd) 1 frt, Harmath Antal 1 frt, Morágyi István 1 frt, ifj. Cirner József 1 frt, Kovács Pál VIII. gimn. t. 1 frt. Fesztinger Á. David 1 frt, Goldberger N. 50 kr, Vajda Péter 1 frt, Lázár Imre 1 frt, Fülöp Károly 40 kr Bartók Denes (M.-Igen) 50 kr. Fogadják felülfizetésükért halás köszönetünket!!! Az ifjúság nevében a rendezőség.

— **Nyilvános számadás és köszönet.** A tövisi állami népiskola tanító-testülete által f. év es hó 1 én hangversenyvel egybekötött táncmulatság rendeztetett, melynek bevétele: 113 frt 60 kr. Kiadás: 38 frt 50 kr. Maradvány: 75 frt 10 kr. Felülfizettek, avagy jegyeiket megváltották: Papp Farkas (Koloszvár), Kaufman Gyula 3—3 frt, Salamon Simon 2 frt 20 kr, dr. Boer Jenőné 2 frt 10 kr, Slafkovich Jácint, Gáspár János (N.-Enyed), dr. Ber Jenő, Szász József (N.-Enyed), Virthl József 2—2 frt, Butyka Lajos, Kovács Ferencz (B.-Boccsárd), 1:80—1:80 frt. Farnos Elekne 1 frt 40 kr, Salamon Ignácz 1 frt 20 kr, Lázár főhadnagy (N.-Enyed), 1 frt 10 kr, két postatiszt, Klein Malvin, Csernak Endre, Seres Attila (B.-Benedek), Lóte Melinda, Frits Emilia, X. Y. Omega, dr. Simon Áron, Volf Schmidt Róza (Zalathna) Volf Károly (Bald) 1—1 frt, Jónás Johanna 90 kr, Molnár Ferencz 80 kr, Schömmner János, Eiszler Miksa, Bernát Ábrahám (Diód), Ilyés István (Kozslárd), Feuerlicht Ignácz, Szabó Teréz, Fried Leopold, Törzs Gyula, Mörch Károly (Lőrinczréve), Eszék János (Lőrinczréve), Keresztes Pál (N.-Enyed), Fried József, postatiszt, Bugán József 50—50 kr, Lukács Péterné 1 frt, Lóte Lajosné (N.-Enyed), 40 kr, Székelyhídi Gerő, Glückman Leopold, Miklósi Jenő 20—20 kr, Berlauer József, Imreh János, Opáczán János 10—10 kr. Kedves kötelességet teljesít tanító-testületünk, midőn fent jelzetteknek halás köszönetet nyilváníthat a nyilvánosság terén is. Ugyszintén a hangversenyen működő nők és urak is kedves emléket hagytak iskolánk történetében. Halás köszönet taradozásukért. Tövis, 1896. február 11-én. A tanítótestület nevében: Kiss Elek igazgató.

Ezredéves kiállításunk.

A koronázás jelvényei a millennium. A szent koronának s egyéb királyi jelvényeknek a honalapítás ezredéves ünnepe alkalmából közszemlére kitétele tárgyában a miniszterelnök a képviselőházban a következő jelentést nyújtotta be:

Ő császári és apostali királyi felsége 1895. nov. 11-én kelt legfelsőbb elhatározásával legalázatosabb előterjesztésem folytán legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a szent korona és a többi királyi jelvények a honalapítás ezredéves ünnepe alkalmából közszemlére kitétessenek. A millennium ő felsége által már előzőleg legkegyelmesebben tudomásul vett programtervezete szerint ugyanis ez évi június 5-én a szent-korona és a többi királyi jelvények kellő óvintézkedések s az ily alkalmakkor szokásos és a nemzet kincsét megillető ünnepiességek között őrzésük helyéről a Nagy-

boldogasszonyról nevezett koronázási templomba fognak átszállíttatni s ott kellő őrizet mellett három napig közszemlére kitétetni; június 8-án az állandó országházban tartandó országos együttes ülés idejére az országgyűlés termébe vitetvén át, onnét az országgyűlés tagjainak kíséretében a királyi várpalotába fognak visszavitetni s ott szokott ünnepiességek mellett újból elhelyeztetni. Midőn ezt a honalapítás ezredéves ünnepének rendezésére kiküldött országos bizottságnak is tudomására hozott s az által mult év okt. 12-én tartott ülésében tudomásul vett körülményt a t. Háznak is ezennel bejelenteni szerencsém lenne, tekintettel arra a mély kegyeletre, melylyel az ország szent koronája iránt a nemzet mindig viseltetett, valamint tekintettel arra, hogy már hasonló esetekben, amidőn t. i. a szent koronát tartalmazó szekreny ünnepiesen felnyitattott, s ismét bezárattott, az országgyűlés mindkét háza magát külön küldöttség által szokta volt képviseltetni: bátor vagyok egyuttal a t. Házat kérni, hogy a szent koronának s a koronázási jelvényeknek kellő óvrendszabályok mellett s az illetékes hivatalos személyek közbenjöttével ez évi június 5-én őrzésük helyénél leendő kivételénél s ugyanazon hónap 8-án újból visszahelyezésüknel magát küldöttségileg képviseltetni, illetőleg e tekintetben határozni s hasonló határozathozatal és a határozatoknak országos határozattá emelése érdekében az országgyűlés főrendiházával érintkezésbe lépni méltóztatnék. Budapest, 1896. évi jan. 11-én. Bánffy b.

Apróságok.

Egy borvízes székely utólér két finánczot. Megállítják a finánczok s kéri, hogy venné fel őket.

A székely megáll, megnézi őket s nagyot köpve a földre, azt mondja:

„Még a földön sem nézhetlek, nem hogy a szekereimre vegyelek.“

A székelyné megbabazik kettőt. Egy fiát kiküldi az erdőre, hogy hívja baba az apját. A fiu az erdő szélére meglátja az apját, s kiabálni kezd:

„Edős apám, gyűjön kied haza, edős anyám megpaczizkázott kettőt, mejiköt ves-sük el?“

Magyarázat.

— Kis fia pogány módon ordit.

— Mert még nincsen megkeresztelve.

A legrégibb recept.

Egy német szaklap jelentése szerint nem rég fedeztek fel Egyiptomban a legrégibb receptet. Az egyiptomi doktor az első dinasztiaiból való tizenkettedik királynőnek rendelt orvosságot ezzel a recepttel, amely körülbelül 4000 éves. Az orvosság összetétele:

1 adag kutyaláb

1 „ datolya

1 „ számarköröm

Receptje: az egész olajjal összekeverve.

Használati utasítás: A fejbőrt napjában háromszor megkenni vele.

Igen természetes, hogy ez az élvezetes habarék — hajnövesztő szer.

Érdekes sirfeliratok.*

Langres sirverse.

(† 1670.)

(100 tallért hagyott annak, ki sirversét megírja.)

Itt nyugosznak egy oly ember tetemei,

Kinek nagyok voltak érdemei;

* Közölve az 1824. évben megjelent „Kedveskedő“-ből.

Ki csak az igazságot s virtusért
Élt. Gyászoljátok halandók!
De talán többet nem is mondok.
Igen sok hazugság lenne száz tallérért.

Egy poéta sirverse.

Itt fekszik egy ember, kinek díeső neve
Méltán a szép lelkek bámulása leve;
De midőn szaladna a hír templomában,
Meghala éhel e becses pályájában.

Egy részeg koporsóverse.

Vándor, ki e sirhalomhoz
Valaha elvetődöl,
Kinek sirja legyen ez itt,
Magadban tán tündödl.
Itt nyugosznak hült porai;
E hant fedti tetemét
A jámbornak, ki a bornak
Ismerte csak érdemét.
Meghalt, ah! legszebb halált halt,
Nem érezte fájdalmát;
Mert részeg volt. Oh, hát utas,
Nézd meg — s hagyj itt sirhalmát.

Közgazdaság.

Államvasutunk.

Budapest, február 9.

Midőn az 1895. év elején a nagy természetes akadályok folytán az áruforgalom a magyar államvasutakon hirtelen megesappant, az összes ellenzéki árnyalatok skolasztikusai rögtön kéznél voltak azzal a superprudens nyilatkozattal, hogy ez a forgalomesőkénés állandó természetű és koloszális reakciót jelent közgazdasági téren. A gabona-forgalom apadását tartós agrárválságnak kiáltották ki, megjósolták az államvasutak tönkjét, vagy legalább is tekintélyes veszteségét. Az áruforgalom apadásáért legelőször a rendszert, azután a magyar államvasutak igazgatóságát, végül még a kormányt is felelőssé tették, melynek a leghihetlenebb vádakát hányták a szemére az ellenzéki kajdászok. Azt az ellenvetést, hogy itt vis major forog fenn, soha figyelembe nem vették; természetes akadályokat, hóviharokat és elhazavásokat soha sem akartak elhinni a jóakaró forgalmi politikusok és nemzetgazdák onnan az ellenzékéről.

A „Pester Correspondenz“ abban a helyzetben van, hogy már ma közölheti az 1896. január havi hivatalos statisztikai forgalmi adatokat, melyek összehasonlítva az 1895. január havi forgalommal, óriási és meggyőző különbségeket bizonyítanak. A magyar államvasutak 1895. januárban összesen 143977 kocsirakományt szállítottak. 1896-ban a megfelelő időszakban 157669 kocsirakományra rugott a teherforgalom, a folyóév többlete tehát 13692 kocsirakományt tesz egy hónap alatt. Gabonát 4445, szénét 1320, fát 4321, darabárut 2850 és különféle árucikket 1674 kocsival szállítottak többet, mint 1895. január havában. A forgalom ez örvendetes emelkedését csak részben lehet a természetes fejlődésnek tulajdonítani; legnagyobb részt nem jelent ez az emelkedés mást, mint a normális forgalom elérését, amely tartós és biztos, amelynek az ellenzék kritizálása és tépelődése semmit sem árthat.

Fokozott jelentőséget nyernek a statisztikai adatok, ha tekintetbe vesszük, hogy a szerb határ elzárása és Németország felé az állatkivitel tilalom, valamint belföldön az erősen korlátozott állatforgalom folytán az élő állatok szállítása a magyar államvasutakon az egy január hónapban 1528 vaggonnal apadt a megelőző év

megfelelő időszakával szemben és hogy a magyar cukorgyárak hirhedt kartelle folytán 2792 vaggonnal kevesebb cukorrépat szállítottak, mint 1895 januárban. Ha ez a két termelési ág normális magaslalon maradt volna, akkor a magyar államvasutak forgalmi többlete még hatalmasabb bizonyító erejű lett volna; de megint csak vis major az, ami az első hónap fényes eredményét bizonyos mértékben csorbítja. Reméljük, nem akarják majd a cukor-kartell, sertésvész, száj- és körömfájás miatt, is a kormányt és az államvasutak igazgatóságát felelőssé tenni.

A kiegyezési tárgyalások alkalmával Daniél Ernő kereskedelemügyi miniszterünk méltán képviselte Magyarország érdekeit. Álláspontja az volt, hogy a magyar államvasutaknak csupán Magyarország érdekeit s első sorban a saját jólétünk emelését kell elősegíteniük. Ezt az egyedül helyes álláspontot képviseli a magyar államvasutak magasabb vezetősége is, kitűnően, minden melléktekintettel menten, a jó meggyőződés teljes erejével.

És ezért nevezzük ezt az előkelő, igazán magyar állami intézetet azon néven, melyet Magyarország népénél a szó teljes értelmében megérdemel, melyet az idők folyamán kivivott magának és következetesen megtartott: a mi államvasutunk, mely fontosabb, előbbvaló feladatot nem ismer, mint hogy a magyar államnak és összes lakosságának a legfontosabb közgazdasági szolgálatakat teljesítse.

Az ivóvíz sok betegségnek lehet okozója. Ezért fontos tudni, nem-e tartalmaz ártalmas anyagokat az a víz, melyet állatainkkal itatni szoktunk. Sok példát lehetne felhozni arra, hogy veszélyes, ragadós betegségek csirái — gombái — az ivóvízzel jutnak az állatokba. Hiszen tudjuk, hogy a fertőzött ivóvíz a kolerát és a typhust terjeszti az emberek között. Abból, hogy valamely kut vizét emberemlékezet óta kár nélkül használták itatásra, nem következik, hogy most is jó és használható. Ha például istálló vagy árnyékszék, vagy trágyalé-kut építetik az illető kut közelébe, vagy gondatlanságból dögtér rezerváltatik ugyanott: a talajba jutó ártalmas anyagok lassankint a kutba szűrődnek és megfertőzik a vizet. Miathogy mindez megtörténhetik valamely betegség kitörésekor, okvetlenül a kutak vizére is gyanakodni kell, kivált ha a betegség sajátságos tünetekkel jár, vagy a betegség fellépése különös módon történt, és lehetőleg mielőbb vizsgálattassuk meg szakértővel; ez a vizsgálat okvetlenül megteendő, ha a kutak vize gyanusnak mutatkozik. Nagy baj az, hogy a legveszélyesebb ártalmasságok, a ragadós betegségek bacillusai, nagy mennyiségben lehetnek a vízben, a nélkül, hogy színe, szaga, íze észrevehetően változnék. Ezért az állatok megiszásuk a vizet és a vizsgáló szem nem veszi észre, hogy ártalmas. Ezt csak a mikroszkóppal való vizsgálat derítheti fel.

Piaci árak.

Nagy-Enyed, 1896. február 13.

Buza legjobb . . .	100 kilogramm	8.—
„ középszerű . . .	„	7-50
Kétszeres legjobb . . .	„	7.—
„ középszerű . . .	„	6-50
Rozs legjobb . . .	„	5 50
„ középszerű . . .	„	5.—
Zab legjobb . . .	„	6 50
„ középszerű . . .	„	6.—

Kukorleza (tengeri) . . .	100 kilogramm	5.—
Burgonya . . .	„	2-50
Széna legjobb . . .	„	7-50
Szalma legjobb . . .	„	3-50
Bikkfa 1 köbm. keresztirányú nélkül, 1 m. hosszú		3-50
Cserfa 1 „	1 „	3-50
Tölgyfa 1 „	1 „	3-50
Faszén kemény . . .	egy hektoliter	1-80
Marhahús . . .	1 kilogramm	—36
Sertéshús . . .	„	—44
Szalonna . . .	„	—80
Dísznöcsir . . .	„	—80
Vöröshagyma . . .	„	—15
Fo hagyma . . .	„	—20

Csarnok.

A pokol.

Írta: Szomoró Emil.

Olyan most, a millenniumi kiállítás küszöbén, Budapest, mint egy bálba készülő tündérszépségű szőke asszony, aki bodros haját fésülve, ragyogó boldogságában azon tündöklik, el fog-e bódítani mindenkit, aki reá tekint, elkápráztatja-e azokat, akik közelébe érnek. Pedig tudjuk, hogy meg van győződve töprengésének igazságáról és szépsége önfellett tudatában szinte lehetetlen, hogy teljes sikerében csak egy pillanatra is kételkedhessék.

De a készülődések közepett jól esik az elábrándozás, s mialatt körülte mindenki azon van, hogy a maga picziny segítségével hozzájáruljon a szépség eklatáns diadalához, az asszony maga hallgatagon gyönyörködik az osztatlan sikert megelőző izgalom szenzációjában.

Én Istenem! sokat, nagyon sokat tudnék még önöknek mondani a bodrosfejű, arany-szőke asszonyságról, hasábszámra tudnék írni megkapó egyszerűségéről, szépsége varázsáról, szíve minden jóságáról, de hiszen jól ismerik önök is, és immár ismeri mindenki, bár nem csak a mi országunkról, de egész Európáról beszélnek.

Nem, nem akarom önöknek felfedezni Budapestet és nem óhajtok önöknek az ezredéves kiállításról sem szólni. Hiszen itt méltóztatnak majd lenni teljes számban, a legapróbb részletét is látják majd ennek a mi legnevezetesebb ünnepünknek, amely előre vetett fény sugarai már is bearanyozza az egész láthatárt.

És szinte jól fog esni, hogy e boldog és mindenekfelett vidám ünnepek elragadó árjában akadunk olyan dologra, amely a maga nagy érdekességével, mély és komoly motívumaival egy percze a maga számára is követel valamit az ország lázas érdeklődéséből . . .

Valljuk be őszintén, hogy merész, sőt vakmerő vállalkozás például egy mulató társaság asztalára egy koponyát odavetni. Hány ember van Magyarországon, aki ezt valaha megcselekedte? Én, fájdalom, egyet sem ismerek és ha van, legfőképp azt sajnálom, hogy velem nem kísérlette meg veszedelmes experimentumát. De milyen furcsa is lehet! Egy halálfej, amint ott gurul hosszacsőrű, finoman metszett poharak között, amelyekben nem tudom miféle extra Dry gyöngyözök. Pedig semmi sincs a dologban. A halálfej nagyon szép valami, csak rideg egy kissé és mindenekfelett igaz tulságosan . . .

S most engedjék meg nekem, hogy egy tova gördülő halálfej révén a Pokolról beszélhessek.

A millenniumi esztendőre Budapest főváros olyan látványosságot kap, amelyhez fogható eddigelé nincsen sehoh a világon. A megelevenedett pokol lesz ez, Dante hatal-

mas fantáziájának megvalósítása. A városli-
geti fasor legvégén, Márkus műépítész által
tervezett kolosszális, kívülről is monumen-
tális palotában ugyanis májustól kezdve
megelevenítik Allighieri Dante isteni szü-
játékának megrendítő részét: a Pokolt.

Ahogy a látogató egy félig homályos,
temperált levegős folyosón végig megy,
egyszerre barlangszerű nyiláshoz jut, ame-
lyen belépve, megkezdődik az a mesészerű
út, amelyet Dante Virgiliusznak a tarsasá-
gában megtett, minden poklokot keresztl.

A Styx folyó sárgás-vörös habjai folynak
előtte, amelyen Charon kormányozza óriás,
a kinlódó lelkekkel szinte megtelt ladikját.
Halálos rettegés ül minden arcon, mene-
külni iparkodik férfi és asszony, öreg és
fiatal bűnös, mert már látják a pokol
vérvörös tátongó száját s elől az ör-
kődő háromfejű Cerberus félelmetes, vérfa-
gyasztó alakját, amint vörös szemével tekint
alá és körmeivel szaggatja le a lelkekről
bőrüket.

S a kapun túl végig megyünk a hét pok-
lon s minden apró fázist a leghivebben, leg-
megkapóbban látunk, szakasztott úgy, ahogy
Dante harminczhárom énekben megírta. Elöl
végtelen sokaságban menekülnek a dara-
zsaktól üldözöttek; arczukról és testükről
vér csurog a sok marástól. A távolban hét-
szeres köfállal körülvevett vár látszik, tövében
nehány nagyszakállú öreg ember áll, köztük
nagy pallosára támaszkodva Homér; odébb
a pokoli forgó-szél forgatja, rángatja a sü-
tét, fedett háttérben a lelkeket, melyek mint
a madarak repülnek tova.

Itt látjuk egész rémségében a kigyó-farku
óriás Minoszt, amint tüzes szemmel, vicsorgó
foggal bámul alá az örök zápor és jégeső-
ben vergődő sokaságra.

Odébb az életben fősvények és zsigoriak
tolják fel s alá a pénzes tömlőiket, a tulsó
parton pedig a hegyoldalból fakadó vízfor-
rás bugyog alá a mélységbe s ott nagy mo-
csárt alkot, amelyben fejjel, lábbal, mellet-
tük, verik, marczangolják egymást az elkár-
hozottak.

A mocsár végén torony áll s a háttérben
az izzó belsejü kínok vára. A torony tetején
a három furia vert tanyát. Elhaladva a széd-
ítő magas várfalnál, az égő sirok mezejé-
hez jutunk, amelynek koporsóiban öreg em-
berek fekszenek. Itt van Anasztázusz sirja
is, amelyet elhagyva, megpillantjuk a bika-
fejű, könyező Minotauruszt. Lent a völgyben
feltűnik a vérpatak, melynek egyre széle-
sedő partjainál a centaurusok lövik halálos
nyilait.

A vízpatak tulsó oldalán az ember-erdő
minden rémes szépségében tárul elénk. Az
öngyilkosok erdejében a fák is emberala-
kuak, melyek tetejében az embernő-arcu
hárpiaik ülnek. A fák között nőstény ku-
tyáktól üldözött emberek futnak, kik közül ne-
hány eléri a beláthatatlan homoksivatagot,
amelyre lángpelyhek omlanak alá. A siva-
tagnak szikla vet határt, melynek tetején
egy arany fejű óriás öreg áll.

Tovább haladva, Geryont, az ember-arcu
sárkányt pillantjuk meg. Alatta a kétségbe-
ejtő, fullasztó gőzben össze-vissza futkosnak
az életben gaz emberek és az árkok, barlan-
gok és mély kutakban keresnek menedéket
az őket üldöző ördögök elől.

Az égő lábak mezeje, a jószok és kuruzs-
lók bucsujárása után a kolosszális nagyságu
szurok-tó vonja magára figyelmünket, amely-
nek gőzölgő buborékain át felmerülő alako-
kat az ördögök villával nyomják vissza.

Odébb a három karóval a földhöz erősí-
tett Pilátus, utánuk a tolvajok tűnnek fel.
Fölöttük egy centaur hátán lovagló sárkány
rohan elénk, mely adáz dühében tüzet okád.
Ezek a lángok szintén emberalakot öltenek
s minden művészettel mutatják be kinos
szenvedésüket. Ezek közt Ulysses és Diome-
des brilliánsan megcsinált alakjai domborod-
nak ki.

A polgári és vallási vizsalyt szítók kard-
dal vannak megcsontitva és körmenetben
haladnak az őket követő és pallosát emel-
gető ördög előtt. Ezek a kinlódók mintha
egy végtelennél látszó völgy felé tartaná-
nak, amelynek egy óriás gödrében már ott
hevernek a beteg alakú hamisítók és egy-
mással összegabalyodva, harapdálják egymást.

A háttérben a meglánczolt kezű óriások
láthatók.

Végül következik a jég, a fagy, a meg-
semmisülés örök hazája. Az előtérben levő
alakoknak a szemük is be van fagyva. Egyes
alakok a jégből kiemelkedve, dühösen harap-
dálják egymás fejét. Az alakok szájából és
orrából pára gyanánt száll ki a lélekzet. A
háttérben megjelenik Luczifernek árnyék-
szerű óriás alakja hatalmas, művészes ki-
dolgozásban.

Mindezzel azonban csak nagyjából és fe-
lette halványan tudtam önöknek a Pokol
rémes szépségéről elmondani egyet-mást.
Kezdhethem újra a Dante poklának itt meg-
testesített harminczhárom éneke bármelyi-
kénél, vagy folytathatnám ott, ahol a meg-
bűnhődött gonoszok vezeklése véget ér, meg-
tisztul a levegő, tiszta azurkék lesz az ég-
bolt s a messze magasban egy fénylő csil-
lag ragyog a megtisztult lelkeknek, az örök
béke, nyugalom, üdvösség határa: a mennyek-
nek országa, amely megbocsát a megtérő,
bűnbánó bűnösnek, s megvigasztal bennün-
ket is, akik végignéztük kinszenvedésüket.

S az emberi fantázia e legnagyobb alkotását
csendesben, minden előzetes zaj nélkül
magyar színházi festőművészek csinálják,
akiknek volt bátorságuk merész eszményük-
kel elébe vágni a külföld hirneves művé-
szeinek, nehéz, évekig tartott munkájuknál
segítségükre voltak a színházi festőművészet
összes újabb vívmányain kívül az elektro-
technika széles csodái. Mert a művész fárads-
hatlan buzgóságán és szilárd kitarlásán kívül
csakis az optikai fortélyokkal mesterkedő
színházi festészet alkothat erről olyan vi-
lágraszóló látványosságot, amely Dante feu-
séges költeményét a kellő erővel teheti
szemléltetővé.

Molnár és Trill festőművészek az 1900-iki
párisi világkiállításra készítettek körkép-
ket és a magyar és idegen legjelesebb szin-
házi festők, szobrászok és gépészek segítet-
tek hozzá, hogy hatalmas művek szépségével,
fantasztikumával és beosztásával minden
más látványosságot felülmuljon. De a haza-
fiaság által vezérelve, itt kezdik meg világi
körutjukat a millenáris kiállításon.

Vajjon mit szól majd a közönség, midőn
belépve a magas sziklakapun, megpillantja
a híres Lasciate ogni speranza felirást és
sziklák és hegyszakadékok közt a poklokot
keresztül haladva, a csillagos égboltozat alá
tér vissza? . . .

S most eszembe jut az a bodrosfejű, arany-
szóke asszonyság, aki szépsége eklatáns
diadalában, a sikert megelőző izgalom má-
moros szencziójában csengő kaczagással
kérdi önmagától:

— Fogok-e tetszeni estére?

Szerkesztői üzenetek.

A. Gy. Gyulafehérvár. A „Pester Correspondenz”
szerkesztősége Budapest Erzsébetkörút 42. szám. Elő-
fizetés egy évre 300 frt. Naponként jelenik meg három
nyelven, az események szerint naponta többször, néha
minden órában, sőt még az éjjeli órákban is. Partok-
tól független, szerkesztője bennfentes minden politikai,
társadalmi, művészi körben. Kívántra mutatóvány-
zatot küldünk.

W. L. Kolozsvár. Az illető ur nem levelezünk.
Kolozsvárt van rendes tudósítónk.

K. L. Nagy-Enyed. Okát nem tudjuk; elég sajnós,
hogy épp Gyfvt partolják oly kevéssé.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadók: Czirner és Lingner.

Czirner és Lingner könyvnyomdája, Nagy-Enyeden.

Sz. 2752—1895. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy a kir. kinstár végrehajtható-
nak Koska Juon I. Gyerasim végrehajtást szenvedő
elleni 188 frt 91 kr tőkekövetelés és jár. iránti végre-
hajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék terü-
letén a vizaknai kir. járásbírósa területén levő örmény-
székes község határára levő örményszékési 612 számú
tjkben A + 1—12 rend 983, 1356, 1357, 1587 2,
1854, 2374, 2780, 3457, 3458, 3645, 4083, 4118, 4552,
4932. hr. sz. ingatlanokra az árverést 790 frtban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fen-
nebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi márczius hó
6-ik napjának d. e. 10 órája, Örményszékes házánál
leendő megtartása, nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bees-
árának 10% készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi
november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. 60. t.-cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt át-
szolgáltatni.

A kir. bíróság tkvi hatósága.
Vizaknán, 1895. évi decz. hó 20-án.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró.

Sz. 2750—1895 tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósa mint telekkönyvi ható-
ság közhírré teszi, hogy a kir. kinstár végrehajtható-
nak Oláh Bogát Kozma Niedlaci Juon végrehajtást szen-
vedő elleni 67 frt 82 r tőkekövetelés és jár. iránti végre-
hajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék terü-
letén a vizaknai kir. járásbírósa területén levő
O-Bogát község határára levő Oláh Bogát 31. sz. tjkben
A + 1—14 rend 39 1, 40 1, 450 4, 752 2, 1074 1,
1378 1, 1476 4, 1478 3, 1603 3, 1910 1, 1961/3, 2118 3,
2181 3, 2217 2, 2217 4, 3377 3, 3378 1 hr. sz. ingat-
lanokra az árverést 458 frtban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt
ingatlanok az 1896. évi márczius hó 2-ik napjának
d. e. 10 órája Oláh-Bogát község házánál leendő meg-
tartása nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bees-
árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t.-cz.
42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881.
évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminisz-
teri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpá-
pírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60.
t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismeré-
nyét át szolgáltató.

A kir. járásbírósa tkvi hatósága.
Vizaknán, 1895. évi december hó 20-án.

Szentmiklósi József,
kir. aljbíró.

Friss töltés!

Dr. Bocz J. pinczejéből.

Sárdi 1886-beli

Kövér szőlő-bor.

Ára: (1 liter) 1 frt.

Kapható **Czirner J. József** kereskedésében

Nagy-Enyeden.

Hatóságilag engedélyezett
KIÁRÚSÍTÁS!

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy sikerült tömegesen a

Horatsik- és Baldi-féle árveréseken
 különböző árúkat

nagyon jutányos áron

megvenni, melyeket hely szűke miatt feltűnő olcsó áron bocsátunk eladásra

február hó 4-től 16-ig.

A megvásárolt és eladásra kerülő cikkek közül különösen kiterjedők: Levélpapírok dobozokban, 20 krtól 1 frtig. Emlékönyvek bőr- és pelluche-kötésekben, 80 krtól 2 frtig, és mindennemű könyvek a vételár felénél is jutányosabban. Továbbá notesek, írónok, tenták, pennák, vonalzó, tussok, dörzs- és oldott gummik.

Különösen feltűnők: pénzes-, levél- és dohány-tárczák, nemkülönben igen diszes és esinos disztárgyak.

Egyidejűleg tudatjuk, hogy könyvnyomdai müintézetünk központi irodáját a volt Horatsik-fele (Fóter 38. sz. alatti) üzlethelyiségbe helyeztük át.

A n. érd. közönség szíves látogatását és további bizalmát kérve vagyunk

Nagy-Enyed, 1896. február 2.

kiváló tisztelettel:

CIRNER és LINGNER.